کوردستان نێت
KURDISTAN NET
ڕۆژنامەیەکی ئەلەکترۆنی ڕۆژانەی گشتی سەربەخۆی کوردییە
www.kurdistannet.org
بەکاتی ناوەندی ئەوروپا 13:15:44 21-4-2007

عەولەمە و پرسی کورد و ئیسلام ... شەهرام خادمی

(عەولەمە) یانی پرۆسەی بەجیهانیکردن و وێناکردنێکی جیهانی گشتگیر و، پشت ئەستورە بە باکگراوندێکی تەکەنەلۆژیایی و زانستی و دەستپێکردوو بە بواری ئابوری و دروستکردنی تاك بازاڕێکی جیهانی، کە لە ڕێگەی چەندین پەیکەری ڕێکخراوە جیهانییەکانەوە هەوڵ دەدات یەك بەهای باڵا و یەك سیاسەت و یەك بەهای کۆمەڵایەتی و یەك کلتوری باڵادەست جێگەی شتە جیاوازەکان بگرێتەوە، چونکە (عەولەمە) لە زاراوەی فەرەنسیدا واتە: گواستنەوەی شتەکان لە (سنوردار)ی (بچووك)ەوە بۆ(بێ سنور)ی گەورە.

مەبەستی (لەسنورداری بچووك) دەوڵەتە و، مەبەستی لە (بێ سنوری گەورە)ش هەموو جیهانە، هەر لێرەشەوە لە دنیای ئەمڕۆدا هەڵوێستی ئیسلامییەکان سەبارەت بە (عەولەمە) جۆراوجۆرە، بەڵام زۆربەیان وای دەبینن کە عەولەمە شاڵاوێکی ترسناکی پڕ زیانە بۆ دنیا، مەسەلەی ڕەتکردنەوە و ڕەفزێکی (عەولەمە) بە شێوەیەکی ڕەها، وەك ڕەتکردنەوەی ڕەهای هەموو شتەکانە، کە ئەمەش لە ڕووی فیکری و تیۆرییەکانەوە بگونجێت، بێگومان لە ڕووی واقیع و پراکتیکەوە کارێکی ڕاست و ئاسان نییە، چونکە (عەولەمە)ش وەکو هەر دیاردەیەکی دیکەی جیهانی سنوری سیاسی و جوگرافی نازانێت، بۆیە سەرەنجام هەر دەبێت مامەڵەی زیرانە و واقیعیانەی لەگەڵدا بکرێت، بۆیە پێمان وایە هەڵوێستی ڕاست و واقعی لە (عەولەمە) و هەر دیاردەیەکیتری جیهانی ئەوەیە کە بیناسین و پاشان مامەڵەی خۆمانی لەگەڵدا بکەین، ئەمەش خوێندنەوەیەکی لەو شێوەیەی ئایەتی (وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ) (سموهم): واتە بیانناسین، پێناسیان بکەین. باشوری جیهان بە گشتی ترسێکی لە (عەولەمە) هەیە، بەڵام هەرچییەك بێت زادەی عەقڵە، عەقڵی بەرامبەریش دەتوانێت زیانەکانی دەستنیشان بکات، بەڵێ (عەولەمە) لە هەوڵی پەخشکردنی یەك ناسنامەی باڵا دەبێت و یەك ڕۆشنبیریی جیهانییە، ئەمە هەوڵێکە سەرکەوتنی بەندە بەوەی کە ئینسانەکان هەمووی وەك یەك بیر بکەنەوە و لە یەك دیدگای مەنهەجیشەوە لە شتەکان بڕوانن.

هەندێك جار هەندێك کەس (عەولەمە)ی ڕۆژئاوا و (عالەمیبوون)ی (ئیسلام) تێکەڵ بە یەکتر دەکەن، دەبینن کە نزیکیان لە یەکتر لە ڕووی واتایشەوە جۆرە نزیکییەکیان هەبێت، بەڵام لە ڕاستیدا زۆر جار جیاوازیی سەرەکی لەنێوان (عەولەمە) و (عالەمیەت)ی ئیسلامدا هەن، ئەمانەی لای خوارەوە گرنگترینیانن:

1ـ عەولەمە (بەجیهانیکردن)ە، (سەپاندن)ە، سڕینەوەی ناسنامەکانە لەبەریەك هەڵوەشاندن و (تفتیت)ە، عالەمییەتی: بەجیهانی (بوون)ە، سڕینەوەی ناسنامەکانە، کۆکردنەوەی (جۆرەکان) و (تنویع)ە، (وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا) .

2ـ لە (عەولەمە)دا تاك ئازادە، بەڵام ئازادییەکی بێ لێپرسراویەتی کە تا دێت لە ڕەفتاری بەرەڵایی و گرفتاری نامەسئولانەی نزیك دەخاتەوە (خودپەرشتی) و(خۆویستی) تیا زەق دەکاتەوە.

3 ـ لە (عەولەمە)دا هەولْ بۆ زاڵکردنی تەنها زمانێك دەدرێت، کە (ئینگلیزی)یە و زمانەکانی تر دەخرێنە لاوە، لە (عالەمیەت)ی ئیسلامیدا لەبەر ڕۆشنایی (وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَاخْتِلاَفُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ) **هەولْ بۆ هێشتنەوەی گشت زمانەکانی تر دەدرێت.**

4 ـ لە (عەولەمە)دا بانگەشە و بازرگانی بۆ بەیەککردنی یەك جۆر جلوبەرگ دەدرێت لە (جینزو و تی شێرت)، لە (عالەمیەت)ی ئیسلامدا لەبەر ڕۆشنایی (قَدْ أَنزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا) **تایبەتمەندێتیی گەلان و جۆری جلوبەرگیان پارێزراوە، یەك مۆدێل فەرز ناکرێت.**

5ـ (عەولەمە) یەك جۆری خواردن بەجیهانی دەکات، کە ئەویش (هەمبەرگر) و خواردەمەنیی سەفەرییە و (عالەمیەت)ی ئیسلام لەبەر ڕۆشنایی (كُلُوا مِنعگَيِّبَاتِ مَا رْزّقنَاكُمءِ.) خواردنێکی دیاریکراوی فەرهەنگی نییە تا فەرزی بکات.

6ـ (عەولەمە) لە خەمی بانگەشەکردندایە بۆ (یەك) جۆری خواردنەوەی فێنك، کە (کۆکا کۆلا)یە، یەك (جۆر) خواردنەوەی گەرم کە (نیسکافە)یە، لە (عالەمیەت)ی ئیسلامدا: لەبەر ڕۆشنایی (كُلُوا وَاشرَبُوا وَلاَ تسرِفُوا....) هەمە جۆرەکانی خواردنەوەی بە سوود جێگەی سەرنج و بایەخ پێدانین.

7 ـ (عەولەمە) لە هەوڵی بەجیهانیکردنی تەنها جەژنێکدایە، کە (کریسمس) و سەری ساڵی زایینییە، بەڵام لە (عالەمیەت)ی ئیسلامدا و لەبەر ڕۆشنایی (وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا) **هەموو بۆنە تایبەت و گشتییەکان جێگەی ڕێز و بایەخپێدانن.**

8 ـ (عەولەمە) لە خەمی زاڵکردنی تەنها مەنهەجێکی (مەسیحیەت)دایە کە (پرۆتستانت)ـە و، لە دژی (کاسۆلیك) و (ئەرسۆدۆکس) و (ئیسلام) و (بوزی)یە، بەڵام لە عالەمیەتی ئیسلام لەبەر ڕۆشنایی (وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ * وَطُورِ سِينِينَ * وَهَذَا الْبَلَدِ الأَمِينِ)،(لَوْلاَ دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهُدِّمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا) **ڕێز لە بوونی هەموو خاوەن ئاینەکانی تر دەگیرێت.**

9ـ (عەولەمە) ڕاگەیاندنی لە (اعلام)ـەوە کردۆتە (اعلان) و ئازادیی بۆ هەڵبژاردن نەهێشتۆتەوە، بۆیە لەدوای (اعلان)ـەکانەوە ئاماژە دەکات کە هەر ئێستا پەیوەندی بکە تا بە نرخێکی هەزران ئەو شتەت دەست بکەوێت، لە (عالەمیەت)ی ئیسلامدا (اعلام) (اخبار)ە، نەك (اجبار)، مرۆڤیش ئێستا یان کاتێکی دی بەدەم هەر بانگەوازێکەوە بچێت ئازادە.

10ـ (عەولەمە) لە کۆی (200) کۆمپانیای جیهانی (172) کۆمپانیای لە (ئەمریکا) و (ژاپۆن) و (فەرەنسا) و (بەریتانیا)دا کۆکردۆتەوە و (80٪)ی دەرامەتی جیهان لای (20٪)ی دانیشتووانی جیهانە و (20٪)ی دونیاش بۆ لە (80٪)ی دانیشتووانی دنیا هێشتۆتەوە، بەڵام لە (عالەمیەت)ی ئیسلامدا لەبەر ڕۆشنایی (كَيْ لاَ يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ) و (لايحتكر لاخاطيء)**دا دەرامەتی جیهان بە دادپەروەری لەنێوان ئینسانەکاندا دابەش**

دەكرێت و كەس برسی نابێت هەموو (باسك)ێك كار دەكات و هەموو (دەم)ێكیش دەخوات.

11 ـ لە (عەولەمە)دا (مانەوە) بۆ (بەهێزە) وەكو (قەومی عاد) بە لۆجیك و (منگق)ی (من أشد منا قوە) كار دەكەن، بەلاّم لە (عالەمیەت)ی ئیسلامدا (مانەوە) بۆ (منفعە) و(عدل)ە، لەبەر رۆشنایی (فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الأَرْضِ)**دا رەوتی ژیان ئاراستە دەكرێ.**

كاتێ قەڵەمی زانا كەوتە كار
دەشكێنێ وشك دەكاتە گوڵزار
كانی سازگار دێنێتە سارا
دەدا نیشانت كاری پەروەردگار